

• ПЕТРОРОМАН •

ОЛЬГА СЯЛІДА

БУДИНОК
НА
АПТЕКАРСЬКІЙ

Харків
«ФОЛІО»
2021

ГЛАВА 1

Хмельницький, 2018 рік

Ляна зачинила масивні двері, помила руки і безсило впала у крісло. Пружини неприємно впилися у спину. Заплющила очі й спробувала подумки скласти хоч якийсь план дій. Але сьогодні завжди ясний і схильний до аналізу мозок відмовлявся працювати. Хоч вона не була ніколи близька із батьком, але похорон її виснажив. Майже незнайоме місто, чужі люди, оці всі стереотипи «так треба», «так всі роблять». Бррр... Плечі аж струснулися від неприємних спогадів.

Добре, що все минуло. Тепер залишилося головне питання — що робити далі?

Ляна оглянула кімнату: стіл, завалений зошитами із кросвордами, накресленими від руки (батько складав кросворди і продавав у газети та журнали), купа коробок по кутках, павутиння і пилюка, пилюка, пилюка... Треба

буде прибрати. Хоча, кажуть, до дев'ятини не можна. Опустила очі на підлогу і відразу ж перевела погляд. На грубих від незліченних шарів фарби дошок виднівся погано вимитий слід від крейди, якою обводили мертве татове тіло. А поруч — криво накреслені «лянасики» — гра, яку вони колись придумали з татом. Ті ж класики, тільки складніші — в їхній грі важливо було запам'ятати послідовність стрибків, бо клітинки починалися з однієї, а далі ставали не по дві, а потім одна, як у традиційній грі, а по три одразу. «Один, ліва — два-три вправо, права — три-чотири вліво», — заговорили спогади татовим голосом. Правду, отже, кажуть, що він втратив глузд перед смертю.

Батько помер несподівано. Хтось із сусідів повідомив поліцію про те, що Анатолія Яковенка з дванадцятої квартири вже кілька днів ніхто не бачив, а якогось вечора з його квартири чувся тривалий чи то регіт, чи крик. Поліція навіть спочатку запідозрила вбивство чи самогубство, але після експертиз «зняла» цю версію. «Через десять руки» поліція знайшла Лянину маму, колишню дружину померлого, бо інших родичів у нього не було.

Власне, Ляна пам'ятає батька живим погано. Мама пішла від нього, коли доньці було майже шість. Вийшла за іншого, переїхала в столицю, у просторий будинок.

Ляна добре пам'ятає той день. Після тісної квартири в будинку, якому на той час було вже 50 років, нове помешкання здалося їй палацом. Вітчим був хорошим чоловіком. Правда, постійно зайнятим. Може, тому й хорошим, що ніколи не мав діла до Ляни — не повчав, не виховував, не ліз у її життя. Навіть татом називати не просив. Так і залишився досі дядьком Вітею. Вже потім, років у чотирнадцять, перерахуваючи листівки, які тато справно надсилав на всі свята, Ляна замислилася над мо-

ральним боком маминого вчинку і наважилася її спитати, чому вона покинула батька.

— Бо він був трохи дивним. З такими довго не живуть, — знизала плечима мама. — Якби я залишилася, ми були б бідні. Хоча як людина він хороший.

Цікаво, але здається сам тато ніколи не ображався на маму за її вибір. Принаймні у вітальних листівках завжди засипав її найкращими побажаннями. Зрештою і сама Ляна зробила для себе висновок, що мама не вчинила погано, коли пішла туди, де було більше грошей. Бо що її б чекало у цій тісній «однушці» старезного будинку, хай і на центральній вулиці Хмельницького, Кам'янецькій? Ляна дорослою телефонувала йому кілька разів, але розмови не клеїлися, тож вирішила не мучити ні себе, ні його. Вже тепер, після похорону тата, молода жінка замислилася, чому сама не ініціювала тісніше з ним спілкування, чому так беззаперечно прийняла мамину позицію — почати нове, цілком інше життя. Здавалося, батько буде завжди. Десь далеко — у спогадах і вітальних листівках.

Ляна примусила себе встати. Зайшла у крихітну кухоньку, щоб випити води. Дверцята шафи для посуду трималися на одній завісі. Провела долонею по різьбленій, полущеній від часу ручці — вона її пам'ятає. Мама, не дуже вправна господиня, завжди залишала на ручках меблів кухні сліди тіста, які засихали і з часом відвалювалися самі. Знайшла в шафі знайому з дитинства синю із золотистим обідком чашку і підставила під кран.

— Фу, — сказала сама до себе, коли піднесла чашку до носа. Вода тхнула іржею, металом і тухлими яйцями.

— Труби старі. Цьому будинку купа років, — почула голос за спиною і різко розвернулася. Чашка випала з рук і з дзенькотом розлетілася.

В дверях кухні стояв мужчина.

— Ви хто? — Ляна спробувала не видавати переляку, але голос зрадливо тремтів.

— Вибач, якщо налякав. Не впізнаєш? Ну, Уляно, я Іван, сусід ваш. Ми гралися разом в дитинстві. Не часто, бо я трохи старший, але я тебе пам'ятаю.

— І чого ти прийшов? — Ляна силувалася знайти щось знайоме в рисах цього чоловіка, але не могла. Зрештою, хіба це дивно? Двадцять років минуло. Чи згадаєш, з ким тут гралася...

— Світло побачив у вікні. Подумав, може, допомога потрібна. Співчуваю, — опустив голову.

Ляна оглянула кімнатку, шукаючи, куди сісти.

— Вибач, тут лиш одна табуретка, — знизала плечима. — Давай вийдемо у кімнату. Я це потім прибору, — махнула рукою на уламки чашки. — Сил нема.

— Слухай, я маю кращу ідею. Через дорогу відкрилася непогана кав'ярня. Пішли вип'ємо кави. Тут ти навряд чи щось путнє приготуєш.

— Не хочу. Не маю бажання виходити звідси, — впала в старе крісло і жестом запросила Івана сісти поруч, на диван.

— Добре, тоді чекай тут.

Ляна не встигла нічого відповісти, коли за чоловіком зачинилися двері. Хвилини за три у вікні побачила, як той переходить дорогу до кав'ярні і зникає всередині. Високий, широкоплечий. На вигляд років двадцять вісім-тридцять. Яким він був у дитинстві? Навряд чи вони сильно дружили, Ляна такого б не забула. У такого вона могла б навіть закохатися. Перебрала в пам'яті всі свої дитячі закоханості. Ні, серед них цього хлопця не було. Може, перетиналися десь у дворових іграх, не більше. Але добре, що вона має тут хоч якогось знайомого. Отже, не зовсім сама.

Очі злипалися від втоми.

Цікаво, як він потрапив у квартиру? Невже не зачинила двері на ключ? Мабуть, він увійшов саме тоді, коли увімкнула воду в крані, тому й не почувла.

Десь близько дзвонив телефон. Ляна розплющила очі й роздивилася навколо. Знадобилося кілька хвилин, щоб зрозуміти, де вона і що тут робить. Отже, вона у Хмельницькому, в квартирі тата. Тато помер, вчора його поховали. Сама Ляна лежить на дивані, вкрита пледом, а поруч, на столі, дзвонить її мобільний. Мама.

— Ти ще там? — почувла у слухавці.

— І тобі привіт.

— Чому не відповідала? Я вже втретє тебе набираю.

— Бо я спала, — Ляна раптом пригадала, що вчора ввечері заснула зовсім не на дивані, а у кріслі.

— А додому коли?

— Побачимо. Треба тут зі всім розібратися, — Ляна глянула на стіл. Дві повні паперівки кави, що охолола, дали зрозуміти, що тут був Іван. Отже, це він переклав її з крісла на диван. Нічого собі!

— А що там розбиратися? Ти дізнавалася, батько заповіт на квартиру залишив? Навіть якщо ні, то ти єдина спадкоємиця, просто треба буде пів року зачекати...

Поки мама говорила про варіанти зі спадщиною і які можуть бути потрібні для цього документи, Ляна відклала слухавку вбік і потягнулася. Спина приємно захрускотіла: спати на старому дивані — задоволення ще те.

— Ти головне — документи на квартиру знайди, — не змовкала мама. — Знайшла?

— Та ні, навіть не починала шукати.

— То починай. Хто знає, скільки часу це займе.

— Та що тут шукати, в цій квартирі їх навіть сховати ніде, — Ляну починала дратувати розмова, але,

піддавшись на вмовляння, вона таки підійшла до батькового письмового стола і висунула першу шухляду. О, диво, тека з документами лежала із самого верху, ніби чекала на Ляну. Дівчина вихопила її з шухляди і кинула на стіл.

Раптом помітила, що просто поверх батькових паперів віялом розсипані однаковісінькі візитівки. Підняла одну, перегорнула і прочитала: Анатолій Яковенко, магазин «Антиквар». А далі — адреса і батьків телефон. Брови полізли вгору.

— Мам, я наберу пізніше, — поклала слухавку, навіть не дочекавшись відповіді.

Отже, батько заробляв на життя не лише кросвордами, але й мав антикварний магазин! Нічого собі новини! Треба буде обов'язково поїхати туди, глянути, що там і як. Отже, плюс одна проблема.

Ляна кинула візитівку в кишеню і пішла на кухню: треба спробувати хоча б зварити чаю.

Уламки чашки були старанно підметені, розлита вода витерта, холодильник увімкнений, всередині — два великих еклери. Отже, Іван тут вчора ще й хазяйнував.

Ляна набрала води в чайник, понюхала і відставила вбік — ні, цього вона не питиме. Єдиний варіант — йти в кав'ярню навпроти в надії, що там знайдеться щось, окрім кави, без глютену і без лактози. Ляні з її алергією на все на світі в незнайомому місті було непросто. В Києві вона добре знала, в яких закладах можна поїсти таким, як вона. Із самого дитинства алергія отруювала їй життя — вона не могла їсти ні купленого морозива, ні тортів за солодким столом в класі, ні гидоти з шкільного кіоску типу чипсів чи сухариків, ні от таких еклерів, які зараз лежать у холодильнику. Навіть у шкільній їдальні у Ляни було спеціальне харчування, через що її садили за окре-